

Theologiæ Sacramentalis Scholasticæ Et Moralis Pars ...

Ad Mentem Doctoris Subtilis Ioannis Duns Scoti D. Augustino conformen

In quo tractatur de Ministro Sacramento Pœnitentiæ. Item de Sacramentis
Extrema Unctionis, & Ordinis

Bosco, Jean a

Lovanii, 1672

Concl. VI. Jure communi Episcopi & alii Superiores, nec non minores
Prælati exempti, possunt sibi eligere Confessarium, etiam præter sui
Superioris licentiam: fortè ex consuetudine idem possunt ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73429](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73429)

Judicium
Auctoritatis.

altera earum repugnat nostræ Conclusioni, quæ intelligi potest, seclusa speciali prohibitione Superioris: immo tametsi accederet specialis prohibitio, per illam, sicut dixi, non aufertur jurisdictio Sacerdotum sæcularium; adeoque possunt Novitium valide absolvere, nisi aliquid aliud obstat.

Si autem à me quæritur; num etiam Religiosi professi possint absolvi à Sacerdotibus sæcularibus, illimitatè expositis; vel si non omnes, an saltem Superiores & Sacerdotes? Respondeo;

CONCLUSIO VI.

Iure communi Episcopi & alii Superiores, nec non minores Prælati exempti, possunt sibi eligere Confessarium, etiam præter sui Superioris licentiam: fortè ex consuetudine idem possunt Parochi, & alii Sacerdotes sæculares; secùs Sacerdotes Regulares.

tus, tamquam proprius Sacerdos, non poterit absolvere eos, qui sunt actu de familia, estò actu non sint Romæ? Aliud est, quando actu non sunt de familia; nam hoc solo titulo gaudent illo privilegio. Quidquid sit de hac re, consuetudo attendenda est & sequenda.

Est nunquid idem dicendum de familiis Episcoporum? Existimat Soto dist. 18. q. 4. a. 2. posse Episcopum, si velit, eximere familiam suam ab ordinaria Parochorum cura, & sibi reservare, vel alium proprium designare; quod inquit Suarez supra n. 12. mihi maxime verisimile videtur; quia sunt Superiores, & possunt habere rationabilem causam, sicut possunt sibi reservare casus; tamen loquendo regulariter & ordinariè hoc non ita fit. Hæc ille. Sicut antea dixi, attendenda & observanda consuetudo, quæ est optima legum interpretis.

Cæterum nomine Episcopi in eo textu intelligo tam eum, qui est consecratus, jurisdictionem autem nondum habet; quam eum, qui jurisdictionem habet, nondum verò est consecratus. Ratio; quia tam hic, quam ille est verus Episcopus, in textu autem nihil aliud requiritur.

Et idem dicendum de Episcopo suspensio; quia ille solum impeditur ab usu Ordinis vel jurisdictionis in ministerio vel officio proprio suæ potestatis; non privatur autem privilegiis omnibus, & gratis Episcopis concessis: uti nec Episcopus verbaliter solum depositus. Secùs Episcopus degradatus, qui licet non privetur Ordine, privatur tamen omnibus privilegiis sibi concessis ratione Ordinis; & ideo nequit uti præfato privilegio. Ita Suarius Disp. 27. Sect. 2. n. 5.

Quantum ad minores Prælatos exemptos, quales sunt Generales, & Provinciales Religionum, immo Guardiani, Priores, Præpositi & Rectores Regularium, & si qui alii sint veri Prælati quocumque nomine appellantur; hi omnes vi juris communis posse eligere Confessarium extra Religionem, est communis sententia Doctorum, quam his verbis tradit Villalobos in Sum. tom. 1. tract. 9. diff. 47. n. 4. Habent jurisdictionem ordinariam Prælati Religionum, ut sunt Generales & Provinciales, qui habent jurisdictionem quasi Episcopalem, & Guardiani, Abbates & Priores, qui præsident toti Communitati; qui omnes sunt Ordinarii respectivè, & habent facultatem eligendi Confessarium ex concessione Greg. IX. quoniam omnes illi comprehenduntur sub nomine Prælati, & ita est in usu in Religionibus, uti dicit Sotus in 4. dist. 18. q. 4. a. 2. Sic Villalobos.

Ut ut sit de illo usu, de quo mihi non constat;

An Episcopi possint eximere suam familiam à cura Parochorum. Suarez. Soto.

149. Nominè Episcopi quis hic intelligatur.

Suarez.

150. Quinam intelligantur per minores Prælatos exemptos.

Possunt vi juris communis eligere Confessarium extra Ordinem. Villalobos.

Sotus.

147. Probatur per Concl. ex c. ult. de Penit. & Remiss.

An Cardinales possint eligere Confessarium.

148. Quis sit proprius Sacerdos familiaris Pontificis.

constat; nunquam enim vidi aliquem Prælatum confitentem alicui Confessori extra Religionem; certum est, privilegium istud, seu potius jus commune, non esse limitandum ad Confessarium intrâ Religionem; cum generaliter & illimitatè concedat electionem Confessarii, & aliundè sit favorabile, adeoque potius extendendum, quàm limitandum, nisi aliquid obstat.

151. Nisi obstat particularis constitutio alicuius Religionis. Peregrini.

Quod addo: quia Peregrinus in Commentario ad Constit. Religionis Clericorum Regularium part. i. cap. 9. lit. C. §. 1. existimat, Generales & Præpositos illius Religionis non posse confiteri extra Religionem, propter Decretum Capituli Generalis part. i. c. 6. n. 1. sequentis tenoris: *Nemo nostrum sua peccata externo sacerdoti confiteri queat, sed iis tantummodo nostratibus Confessoribus, qui à Præposito domus fuerint designati, non obstante quocumque privilegio, cui ex nunc totius Religionis nomine renunciamus ac cedimus*

Diana.

Videant aliæ Religiones an etiam simile Decretum habeant, & legant Dianam part. 3. tract. 2. resol. 1. ubi, non obstante præfato Decreto, prorsus sustinendam putat contrariam sententiam, videlicet, Prælatos posse confiteri extra Religionem, idque, quia privilegium insertum in corpore juris, ut est illud, de quo loquimur, reputatur jus commune. Uadè in generali derogatione non comprehenditur sub nomine privilegii; quia eò quod insertum est in corpore juris, habetur pro jure & lege, ut docet Villalobos in Sum. tom. 1. tract. 9. diff. § 1. n. 3. Ioan. de la Cruz de Statu Relig. lib. 2. c. 6. dub. 1. & Alii, quos vide apud Dian.

Quid sit necessarium ut alicuius Constitutio de hoc privilegio.

Villalobos. Ioan. de la Cruz.

Quæris, ad quid ergo serviat præfatum Decretum? Respondet Diana, factum fuisse pro gaudere volentibus privilegio Bullæ Cruciatæ, & aliis licentiis, & indulgentiis confitendi cuicumque, etiam externo Sacerdoti, infcio Superiore; non autem pro Generalibus & Præpositis habentibus hoc privilegium, clausum in corpore juris; cum igitur tale Decretum loquatur tantum de privilegiis, non est extendendum ad jura Prælatorum, quorum mentionem non facit; nam si hoc privilegium comprehendere voluisset, de illo expressam mentionem facere debuisset; & ideo quando in aliqua Religione Capitulum Generale voluit restringere aut limitare, ne Prælati utantur supra dicto privilegio, specificè illis hoc prohibuit, & ita factum esse in Religione Cisterciensi notavit Hieronymus Llamas in Meth. p. 1. c. 5. §. 5. Hucusque Diana, satis plausibiliter pro jure Prælatorum.

Llamas.

152.

Aliqui excludunt ab hoc privilegio Provinciales.

Et quamvis Nonnulli è numero eorum expungant Provinciales, Guardianos &c. causantes, eos solos Prælatos esse in ordine ad hoc privilegium, qui immediatè subji-

ciuntur Summo Pontifici; equidem absque sufficienti fundamento, cum reverà hi omnes Prælati sint; utpote qui de jure, aut consuetudine legitime præscripta valeant citare suos subditos, illisque reddere jus in foro externo, quod proprium est Prælatorum. Ubi ergo jus non distinguit, nec nos distinguere debemus.

clausus Constitutio, sed perpetua.

Consentio, inquis; sed jus prælegatum non distinguit: Negatur Subsumptum: nam ratio juris hæc est: *Ne pro dilatione penitentia periculum imminet animarum*, quæ ratio solum videtur habere locum in iis, qui immediatè subduntur Summo Pontifici, quia hujusmodi non possunt facile illum adire: si verò habeant alium Superiorem, facile possunt convenire illum, vel ab illo Confessorem postulare.

Obiectio.

Respondeo; tam facile aliquis Episcopus potest postulare Confessorem à Pontifice, quàm Provincialis à Generali, aut Guardianus à Provinciali; & tam facile aliquis Episcopus potest convenire Pontificem, quàm Provincialis Generalem, aut Guardianus Provinciale; ergo si talis Episcopus propter periculum animæ, imminens ex dilatione penitentia (quoniam sine maximo inconvenienti nequit soli Pontifici confiteri) potest sibi eligere Confessorem, quid ni etiam propter idem periculum Provincialis & Guardianus possint sibi eligere Confessorem tam intrâ, quàm extrâ Religionem? Ita planè sentio, nisi obstat specialis constitutio, derogans juri communi.

153. solvitur.

Confirmatur ex verbis textus: *Ne etiam præter sui Superioris licentiam prævidum & discretum sibi possint eligere Confessorem*. Ergo supponit jus, minores Prælatos exemptos posse habere Superioris, cujus licentia foret necessaria secluso hoc privilegio.

Nec dici potest (inquit Suarez Disp. 27. Sect. 2. n. 10.) illum Superiorem esse Summum Pontificem, tum quia ipse Pontifex est, qui hanc facultatem concedit; unde repugnat, qui illà utitur, eligere Confessorem sine Summi Pontificis licentia; tum etiam, quia loquitur de Superiore, tamquam de alio distincto.

154. Alia obiectio diluitur. Suarez.

Si inferas; ergo etiam Parochus comprehenditur sub ly *Minoribus Prælatibus exemptis*.

Respondeo cum Suario supra, Neg. Consequ. Ratio disparitatis: quia Parochus nullo modo est exemptus: Prælati verò Religionum etiam inter se subordinationem habeant, omnes exempti sunt, vel potius totum corpus Religionis adæquatè est exemptum.

Parochus non comprehenditur sub minoribus Prælatibus exemptis.

Adde, Parochum non esse prælatum de facto jurisdictionis in foro externo; cum neque de

155. Parochus non est Prælatus.

que de jure, neque ex consuetudine legitime præscripta valeant citare suos subditos, illisque reddere jus in foro externo, quod, ut supra dixi, est proprium munus Prælatorum, per quod constituuntur, & per consequens distinguuntur à non Prælati. Ad eò ut omnes illi, secundum veriore sententiam, qui habent jurisdictionem Ecclesiasticam in foro externo, est non habeant jurisdictionem in foro sacramentali, ut dicuntur esse quidam Archipresbyteri, & in Curia Romana sunt plures, ut Auditor Camerae, & alii, gaudent hoc privilegio, si verè exempti sint; tum quia ratio privilegii, etiam in his habet locum; tum denique, quia privilegia non sunt refringenda, nisi satis constet. Ita Suarez supra n. 8.

Quod sit proprium munus Prælatorum.

Suarez. Parochos nequit eligere Confessarium de jure communi.

Itaque de jure communi Parochus nequit eligere Confessarium; tum quia non est Prælati, tum quia non est exemptus à jurisdictione Episcopi; sed veluti Pontifex est immediatus Pastor Episcopi (nam Archiepiscopus extra casum visitationis non habet jurisdictionem in subditis Episcopi, multo minus in ipsum Episcopum) ita Episcopus est immediatus Pastor seu ordinarius Sacerdos Parochi; cui proinde, vel alteri de ejus licentia, debet confiteri, eo modo, quo Parochianus debet confiteri Parocho, vel alteri de ejus licentia.

156. Confessarium sententiæ Episcopi. Angelus de Panormitano. Cap. 4. de Clerico excommunicato.

Nihilominus contrarium sentiunt Sylvester & Angelus cum Panormitano. Fundantur; quia cap. Tuos 4. de Clerico excommunicato, dicitur, Parochus habere officium prælationis; ibi: De sacerdote, qui divino iudicio lepræ morbo repressus, in Parochiali Ecclesia prælationis officio fungitur. Confirmatur ex illo principio, quia privilegia extendi debent.

Privilegia non debent extendi ultra proprietatem verborum.

Respondeo ad confirmationem; privilegia non debent extendi, maxime quando sunt contra jus commune, ultra naturalem & civilem proprietatem verborum, nisi ad absurdum evitandum; jam autem Parochus simpliciter & absolute nunquam in jure dicitur Prælati.

157. in Clement. Dudum de Sepulturis. Angelus de Panormitano. Dicitur inter Prælatos & Rectores seu Sacerdotes ac Clericos Parochialium Ecclesiarum per diversas mundi Provincias constitutos ex una parte &c. Ubi, ut notat Glossa verb. Prælati, Rector Ecclesiarum, id est, Parochus, exprimitur post Prælatum; ergo ab eo distinguitur.

Omnes Prælati sunt Indices ordinarii.

Quin potius in Clement. Dudum de Sepulturis fit aperte distinctio inter Parochos & Prælatos ibi: Ab olim sequidem inter Prælatos, & Rectores seu Sacerdotes ac Clericos Parochialium Ecclesiarum per diversas mundi Provincias constitutos ex una parte &c. Ubi, ut notat Glossa verb. Prælati, Rector Ecclesiarum, id est, Parochus, exprimitur post Prælatum; ergo ab eo distinguitur.

Et alia Glossa in cap. Decernimus 2. de Iudiciis, verb. Ecclesiarum Prælati ait: Omnes Ecclesiarum Prælatos esse Indices ordinarios, scilicet in foro externo seu contentioso; argumen. cap. 3. de Officio Judicis ordinarii, quod sic incipit: Cum ab Ecclesiarum Prælati Ecclesiastica sententia in malefactores aliquos promulgatur

&c. Ubi Glossa verb. Ecclesiastica sententia, inquit: Sic ergo Prælati isti possunt excommunicare 16. q. 1. Alia causa est, & sic sunt Indices ordinarii, argumen. inf. de Excess. Prælatorum. Ad hæc. & habent curam animarum sup. de Elect. Cum in cunctis §. Inferiora. sic & Abbas potest excommunicare & habet jurisdictionem &c. Constat autem Parochos quæ tales, licet habeant curam animarum, non tamen posse excommunicare suos Parochianos.

& possunt excommunicare.

Parochi quæ tales non possunt excommunicare.

De Plebanis contrarium insinuat cap. 3. mox citato, ibi: Quapropter mandamus, quatenus si quando Plebanus sancti P. in Clericos vel laicos Parochianos suos; interdicti vel excommunicationis sententiam rationabiliter tulcrit: ipsam factis inviolabiliter observari &c. Ergo Plebanus iste erat verus Prælati. Atque ut omnes Parochi essent veri Prælati, equidem quia non exempti, de jure communi scripto nequeunt sibi eligere Confessarium.

Contrarij insinuat cap. 3. de Offic. Jud. ord. de Plebanis.

Dico: De iure communi scripto; quia putant Aliqui Parochos, immo & omnes alios Sacerdotes sæculares id posse ex consuetudine, vel melius ex tacito consensu Prælatorum, ad quos alioquin de jure spectat Absolutio. Melius, inquam, ex tacito consensu &c. quia obligatio confitendi proprio Sacerdoti est juris divini, quod nulla consuetudine revocari potest.

158. An Parochi & alii Sacerdotes ex consuetudine possint eligere Confessarium.

Unde scriptum habes cap. 2. de Pœnit. & Remiss. in 6. Nulla quoque potest consuetudine introducti, quod aliquis præter sui Superioris licentiam, Confessorem sibi eligere valeat, que enim possit solvere vel ligare. Ergo requiritur licentia Superioris, saltem tacita, id est, quod Superior sciat, Parochos & alios Sacerdotes sæculares passim eligere sibi Confessarios, & non contradicat, cum facile posset contradicere, si vellet; argumen. Reg. 43. de Reg. Juris in 6. Qui tacet, consensu videtur.

Potestas eligendi Confessarium abique licentia Superioris, non potest consuetudine introducti. Cap. 2. de Pœnit. & remiss. in 6. Reg. 43. de Reg. Juris in 6.

Quæ utique regula est in multis casibus fallat, in hoc tamen locum habet: quia agitur de invalida Absolutione, quam Superior debet impedire, quando commodè potest; adeoque nili impediatur, censetur tacite consentire in ejus valorem, favore Sacramenti & prenitentis. Non quod per illum consensum tollatur lex divina seu naturalis confitendi proprio Sacerdoti; sed quia per ipsum fit, ut Parochus v. g. non eligat Confessorem, præter sui Superioris licentiam.

159.

Ex quo patet diversitas inter hanc legem naturalem seu divinam, & legem humanam: nam lex humana consuetudine, seu potius tacito consensu Principis absolute tollitur; at verò lex naturalis, vel divina in casu nostro, non tollitur absolute tacito illo consensu Episcopi vel alterius Superioris, sed per illum consensum, ut mox dixi, fit, ut subditus non confiteatur alieno, præter licentiam proprii Sacerdotis.

Lex humana abrogari potest consuetudine, sed lex divina aut naturalis.

160.
Facultas Pa-
rochorum
eligendi
Confessa-
rium revo-
cari potest
ab Episco-
po; uti &
Sacerdotum
à Parocho.

Hinc, quod bene notandum est, facultas ista Parochorum & aliorum Sacerdotum secularium continuè pendet à voluntate proprii Sacerdotis, ita ut, non obstante consuetudine, semper sit in ejus potestate illam revocare, si velit: aliàs talis consuetudo formaliter ac directè esset contra jus divinum, quandoquidem ex vi illius posset subditus Confessorem eligere, etiam proprio Sacerdote repugnante, quod foret valde onerosum Prælati Ecclesiæ, & contra subjectionem illis debitam, multumque contrarium convenienti regimini animarum; ut notat Glossa in textum præallegatum verb. *Consuetudine*. dicens: *Est enim onerosa Ecclesiis: ideo non valet supra In antiquis de Consuet. c. 2. & ex ea frangitur Ecclesiastica disciplina nervus supra de Consuet. Cùm Venerabilis etiam esset hoc contra obedientiam Principis præscribere: quod esse non potest supra de Præscript. Cùm non liceat.*

Quia ergo consuetudo (si quæ est) ut Parochi eligant Confessorem, solum ex consensu Episcoporum creditur manasse, & consuetudo, ut alii Sacerdotes eligant Confessorem, ex consensu Parochorum: procul dubio Episcopus in suo Episcopatu, & Parochus in sua Parochia possent hoc mutare, vel generatim pro omnibus vel specialiter pro aliquo, prout expedire censuerint.

161.
An Sacer-
dotes sæcu-
lares ex con-
suetudine
possint eli-
gere Con-
fessarium.
Lugo.

Dixi signanter, *si quæ est*; quia censet Lugo disput. 19. n. 6. quod non possit jam constare talis consuetudo; quia, inquit, hi omnes post Trident. non possunt eligere Confessarium, nisi approbatur ab Episcopo: qui si Regularis sit, jam habet aliunde jurisdictionem per privilegia sui Ordinis: si verò sit secularis, habebit jurisdictionem ab Episcopo, qui non solet communiter dare approbationem Sacerdoti seculari, sine licentia & jurisdictione ad absolvendum in sua Diocesi: quare vix unquam poterit occurrere casus, quo Parochus vel Sacerdos eligant sibi Confessarium non habentem aliunde jurisdictionem. Hæc ille.

Ego autem dico, Episcopum sæpius dare approbationem Sacerdoti seculari sine jurisdictione ad absolvendum in sua diocesi; quare sæpius poterit occurrere casus, quo Parochus vel Sacerdos eligant sibi Confessarium, non habentem aliunde jurisdictionem. Et ideo consequenter dico contra Eminentissimum, hodie posse constare de tali consuetudine, & constare in hac nostra diocesi Mechliniensi.

Suarez.

Immo generaliter omnes Sacerdotes sæculares ex consuetudine posse eligere Confessorem docet Suarez Disp. 27. Sect. 3. n. 2. & 4. nam, inquit, quia illi solent frequenter confiteri, ideo onerosum erat Parochis, omnes audire, & ideo facile in principio consenserunt, ut inter se invicem confiterentur, qui consensus non revocatus, consuetudine quasi

continuatur, & ipsa consuetudo indicium est ejusdem consensûs. Hæc ille.

Rogat aliquis, an etiam confitet de tali consuetudine inter Sacerdotes Regulares? Respondeo: hi non solent confiteri extra Ordinem suum, nisi de speciali licentia Prælatorum. Hinc Benedictus XI. Extravag. comm. de Privilegiis c. 1. *Electi igitur ab iisdem fratribus ad audiendam Confessiones & poenitentias injungendus libere auctoritate Apostolica absque licentia Diocesanoꝝ, vel aliorum Prælatorum inferiorum exemptorum, & non exemptorum; quibus subsunt, qui ad confitendum accedunt, audiant eos, peccata sua confiteri volentes (non Religiosos, qui secundum statuta suorum Ordinum propriis Prælati confiteri debent, aut ab eis, ne confiteantur aliis prohibentur) absolvant, ipsiſq; poenitentias salutaris injungant.* & c.

Ubi supponit Papa, aliquibus Religiosis, per expressâ statuta suorum Ordinum, prohibitam esse Confessionem extra Ordinem. Et quamvis per consuetudinem illis statutis posset derogari, tamen, sicut dixi, non constat de tali consuetudine; immo de consuetudine contraria, id est, semper confitendi intrâ Ordinem juxta diversa privilegia, quibus prohibetur Religiosis confiteri extra Ordinem, nisi de expressâ vel tacita licentia Superiorum, non obstante etiam Bullâ Cruciatæ, ut Multi volunt, de quo infra latius.

Sed nunquid Guardiani, Priores, Præpositi & Rectores Regularium; possunt pro libito dare licentiam suis subditis, confitendi extra Ordinem?

Posset alicui videri quod non, ex Bulla Sixti IV. 30. apud Rodriguez, quâ concedit Fratribus Ordinis Minorum confiteri posse sæcularibus, cùm fuerint extra conventum. Subscribo verba textûs: *Supplicari nobis humiliter fecistis, ut cùm in constitutionibus & privilegiis vestri Ordinis expresse caveatur, ne Fratres Ordinis ejusdem, præterquam suis Prælati, & de eorum licentia Fratribus delli Ordinis confiteantur, dignaremur concedere, ut aliquando alterius Ordinis Sacerdotibus, maxime necessitate exigente, possint confiteri. Nos ut cum majori animi quiete & consentientia pace, fratres vobis subditi Altissimo samulari possint, hujusmodi supplicationibus inclinari, ut Fratres vestri, vel aliorum Prælatorum, & suorum, qui pro tempore erunt, licentiâ, solummodo tamen cùm itineaverint, vel fuerint extra conventus eorum prout eis conceditis, confiteri possint, & vos quomodocumque Sacerdotibus cujuscumque sæcularis seu regularis Ordinis confiteri valeatis tenore presentium, auctoritate Apostolica concedimus & indulgemus. Datum Roma, apud S. Petrum sub annulo Piscatoris die 2. Augusti anno 1479. Pontificatus nostri anno 9.*

Similem concessionem fecit Innocent. VII. Fratribus Prædicatoribus Bullâ unicâ apud Rodriguez ibi: *Nos igitur hujusmodi supplicationibus*

162.
An etiam
Regulares,

163.
An Guardi-
diani & he-
miles Sup-
plices poss-
sunt dare
licentiam
confitendi
extra Ordini-
nem.
Sicutus IV.

164.
An
Piscatores

nibus inclinati, Fratibus hujusmodi, quos pro tempore (ut presertim) itinerare, & per eorum Superiores mitti contigerit, ut si aliquem Presbyterum idoneum ex Professoribus dicti Ordinis habere non possint, quemcumque alium Presbyterum idoneum & discretum Religiosum vel saecularem, in eorum Confessorem eligere valeant, qui Confessiones eorum audire, & eorum Confessionibus diligenter auditis, pro commissis eis debita Absolutionem impendere, ac Poenitentiam salutarem inungere liberè & licitè possit, nisi talia fuerint, propter quae Sedes Apostolica sit merito consulenda, auctoritate Apostolica de speciali gratia, tenore praesentium indulgemus. Nulli ergo &c. Datum Viterbii 16. Kal. Novem. Pontificatus nostri Anno 1.

164. Aliquando in privilegiis conceditur Regularibus minus, quam quod de jure communi illis competit.

Diana, Lamas.

Ad quid autem haec privilegia, si Praelati Regularium, tanquam Ordinarii, possint pro libito, suam potestatem absolvendi subditum, delegare cuilibet Sacerdoti intra vel extra Ordinem? Respondet Diana p. 3. tract. 2. resol. 2. cum Llamas in Meth. p. 1. c. 5. §. 5. quod aliquando in privilegiis conceditur Regularibus minus, quam quod de jure communi illis competit, & ideo in casu nostro plus possunt subditi à Praelatis Regularibus ex potestate ordinaria obtinere, quam quod in privilegiis summi Pontifices concesserunt, qui tamen cum dictis privilegiis potestatem ordinariam Praelatis Regularium tollere minimè intenderunt.

Probatur totum hoc ex privilegiis, quae afferunt Llamas ubi supra, concedentibus Praelatis Regularium, eligere Confessorem, cum licentia sui Generalis, non obstante, quod hoc competeat illis de de jure cap. fin. de Poenit. & Remiss. ut supra probatum est, independentè à licentia Generalis; & tamen, ut patet, per dicta privilegia hoc jus illis non fuit ablatum, quin si vellet, sine Generalis licentia Confessarium eligere possint. Sic dicendum est in casu nostro, supradicta privilegia non tollere Praelatis Regularium potestatem ordinariam, quin possint, si velint, praebere licentiam subditis, non solum itinerantibus, sed etiam in Monasterio existentibus eligere saecularem vel Regularem Confessarium.

165. Miranda, Villalobos.

Et ideo Miranda in Manuali Praelatorum tom. 2. q. 32. a. 6. Concl. 1. Villalobos in Sum. tom. 1. tract. 9. diff. 49. n. 11. & 12. & Alii adducunt supradicta privilegia Pontificum. Attamen non obstantibus dictis privilegiis, firmant, posse Praelatos supradictam licentiam potestate ordinaria suis subditis praebere, quia proprias oves, ait Miranda ubi supra, cui voluerint Pastori, aliàs idoneo, possunt committere. Et ideo ait Graffius in decis. p. 1. lib. 1. c. 23. n. 54. quod Franciscanus de licentia sui Praelati confiteri possit Augustiniano, & credendum est illi sine litteris, si dicat, habuisse licentiam.

Nec refert, quod possit Praelatus indifferetè uti tali potestate, nam id est per accidens, & quomodocumque id faciat, factum tenebit. Verùm advertant Praelati hanc licentiam non praebere absque causa, nam si aliter facerent, non expediret; Confessionem tamen cum tali licentia factam, validam & firmam esse putat Hucusque Diana.

Tantum addo, quod lego apud Portel verb. Confessor Regularis. n. 12. Minoritis & ferè omnibus aliis prohibitum est confiteri Clerico saeculari, vel Religioso alterius Ordinis. At si sint extra Conventum itinerantes, neque habent Confessorem Ordinis, & oblii sunt petere licentiam confitendi extraneo Confessori; poterunt id facere extra Conventum: quia quando licentia datur ad itinerandum, in illa includitur licentia confitendi Sacerdoti extraneo, attentà fragilitate naturae humanae; & necessitate celebrandi: si tamen subditus ante egressum praevideat, tenetur petere talem licentiam. Haec ille.

166. Minoritis extra Conventum itinerantes possunt confiteri extra Ordinem. Portel.

Ego autem non video necessitatem, seu obligationem petendi licentiam, cum in privilegio ab Innocentio concessio nulla fiat mentio petitionis licentiae confitendi, sed solum licentiae itinerandi: quo ergo fundamento obligat ille Auctor Fratres itinerantes, cum debita licentia Superiorum; ad petitionem hujusmodi licentiae?

An debeat petere licentiam.

Addit ibidem Portel, quod oblata necessitate gravi celebrandi extra Conventum, si habeat peccatum mortale, & non habeat nisi Confessorem saecularem, tenetur illi confiteri, & non poterit celebrare cum sola Contritione; quia hic militat praecipuum divinum & Ecclesiasticum generale confitendi, quod praevalet praecipuo positivo Religionis, non confitendi extraneo. Ita praefatus Auctor.

167. An teneatur confiteri ante celebrationem Missae.

Sed non placet; quia praecipuum divinum & Ecclesiasticum generale confitendi, supponit copiam Confessoris, ut clarè patet ex Trident. sess. 13. c. 7. ibi: *Modo non desit illis copia Confessoris*. Cur autem fieri non possit per positivum praecipuum Religionis, ut Sacerdos, qui alioquin ex jure communi habet potestatem absolvendi, hic & nunc nequeat validè absolvere? Quid aliud clamat reservatio peccatorum, quae fit per positivum praecipuum Religionis?

Trident.

Nonne licentia, aliquando data in Provincia nostra, confitendi in termino Sacerdoti non approbato, hodie revocata est? Non possunt (inquiunt statuta Provincialia c. 7. §. 1. n. 1.) confiteri Sacerdoti non approbato, nequidem in termino, revocata licentia circa hoc aliquando data. Num ideo prohibitio confitendi simpliciter Sacerdoti, praevalet praecipuo divino & Ecclesiastico generali confitendi ante celebrationem Missae? Vel si haec prohibitio praevalet

168. Licentia aliquando data in nostra Provincia, confitendi in termino Sacerdoti non approbato, hodie est revocata.

valet (nam , illâ stante , potest Sacerdos in termino celebrare non præmissâ Confessione , quam ante revocationem licentiæ tenebatur præmittere) cur etiam præceptum positivum , seu prohibitio confitendi extraneo , non poterit prævalere ?

169. Quamquam nec hæc , nec illa prævaleat , sed utraque tantum faciat , ut desit copia Confessoris , quæ aliàs non deesset ; eodem modo , quo lex excommunicationis , per quam privatur Sacerdos jurisdictione spirituali seu Ecclesiastica , necessariâ ad validè absolvendum. Hinc si occurrat necessitas celebrandi , & nullus alius adsit Sacerdos , præter hunc excommunicatum , potest Sacerdos celebrare cum sola Contritione , non præmissâ Confessione , quia desit copia Confessoris ; ergo similiter in nostro casu , supposito , quod absolutè Religio prohibuerit confiteri extraneo.

Quippe vel ille extraneus suam jurisdictionem accipit ab Episcopo , à quo , ut suppono , Religio exempta est ; adeoque vi hujus jurisdictionis non potest absolvere Religiosum , contradicente Religione , cum ab ea debeat accipere jurisdictionem : non est autem verisimile , quod velit dare jurisdictionem , quando absolutè prohibet Confessionem ; vel habet jurisdictionem universalem à Pontifice ; quis autem dixerit Pontificem velle dare jurisdictionem contra expressam voluntatem Religionis , cum ipse Religioni dederit privilegium , ne aliquis extraneo possit confiteri , sine licentia Superiorum ?

170. Cæterum , ut ad primum propositum revertamur , quod Superiores non possint dare illam licentiam nisi itinerantibus , sicut dixi , non satis probatur ex illis privilegiis , quæ sæpius dantur , ut alibi ostendimus , ad sedandos scrupulos conscientiarum. Regulares , inquit Rodriguez to. 1. qq. Reg. q. 7. a. 1. à Sede Apostolica impetrarunt multa privilegia , quæ licet nihil aliud concedant , quàm id , quod jure ipso communi poterant facere ; hæc tamen privilegia operantur , ut facilius & clarius jus habeant , & sic provideatur eorum conscientis timoratis , & litibus , quæ super eorum dubia oriri possunt , finis facilius datur , quod volunt summi Pontifices , maxime in causis Regularium observari. Itæ ille.

Maneat itaque , Prælatos Regularium posse eligere sibi providum & discretum Confessorem intra vel extra Ordinem , nisi obstat specialis constitutio Religionis , per quam eorum potestas restringatur. Idque non tantum pro una vice , sed toties quoties voluerint , eundem vel diversum ; estò aliquando adeffet , qui de jure ordinario posset & deberet absolvere. Quod etiam dicendum est de Episcopis. Ratio ; quia cap. ult. de Pœnit. & Remiss. in quo conceditur facultas

eligendi Confessorem , loquitur generaliter ; ergo sine ratione non debet limitari ad absentiam ordinarii Confessarii , vel ad unicam Confessionem.

171. Prorsus , inquis , non debet limitari sine ratione ; verum ratio limitandi in promptu est , utputa ; quia quando adest Confessarius ordinarius , nullum imminet periculum animarum , quod periculum est ratio illius privilegii. Deinde in singulari dicitur , ut possit eligere discretum Confessorem , non autem in plurali , discretos Confessores. Adde , similes facultates in jure ita solere intelligi , ut uno actu finiatur.

172. Respondeo ad ultimum : si aliquando in jure nonnulla similia rescripta intelligantur finiri uno actu , illud est , quia sunt odiosa , secus verò dicendum de gratiosis privilegiis ; nisi aliud evidenter constet aut ex verbis , aut ex materia subjecta.

Ad secundum ; idcirco in textu in singulari ponitur Confessor , quia electio semper in particulari fit circa unum Confessorem , non quia illa non possit sæpius fieri. Nam indubitatum est , si moriatur , vel impeditus sit Confessor , prius electus , posse alium loco ipsius substitui ex vi ejusdem privilegii. Et aliunde , nisi privilegium ita intelligeretur , ferè nullus esset momenti , nec per illud sequeretur Pontifex , quod intendit : cum raro contingat , ut singulis vicibus , quando Episcopi vel alii Prælati indigent Confessione , adit Confessor , primâ vice electus.

173. Ad primum Respondeo ; cessante fine , seu ratione legis in casu particulari , solum negativè , non cessat ipsa lex , multò minus privilegium. Nam , ut Multi docent in materia de Legibus , dispensatio absolutè concessa , cui ab initio iusta causa suberat , cessante non desinit valere ; argum. Reg. 16. de Reg. Juris in 6. Decet concessum à Principe beneficium esse mansurum. Cur ergo non valeat præfatum privilegium eligendi Confessorem , estò hic & nunc non imminet periculum animarum ex dilatione Pœnitentiæ ?

Sanè periculum illud , quod natum est subesse , causa fuit sufficiens , concedendi absolutum privilegium , etiam pro illis casibus , in quibus hic & nunc per accidens non subest tale periculum : hoc quippe expedit bono communi , tum ut scrupulis obviatur , tum etiam , ne beneficia , seu privilegia Principum , faciliè valore suo destituantur.

174. Atque hæc satis de privilegio concessio Episcopis , Abbatibus (non Abbatissis , cum jurisdictionem Ecclesiasticam non habeant) & aliis Prælati exemptis ; privilegio , inquam , eligendi sibi providum & discretum Confessorem , id est , qui sciat ligare & solvere , & qui diligenter investiget qualitatem criminis & personæ ; juxta Glossam cap. ult.

169. Illa revocatio non prævalet juri divino præmittendi Confessionem Communioni.

170. Privilegia sæpe dantur ad sedandos scrupulos conscientiarum.

Rodriguez.

Prælati Regularium possunt eligere Confessarium intra & extra Ordinem.

toties quoties voluerint , etiam in præsentia Confessarii ordinarii.

171. Objectio.

Solvuntur.

172. Cessante fine privilegii in casu particulari negativè , non cessat privilegium.

173. Privilegium concessum à Principe beneficium esse mansurum.

174. Abbatissæ non possunt eligere Confessarium.

ult. de Poenit. & Remiss. verb. *Providum*.
 Quæro autem ulterius; an etiam cæteri
 fideles in aliquo casu habeant similem facul-
 tatem à jure, vel ab homine? Responso
 patebit ex dicendis Conclusionem sequenti,
 quæ talis est:

CONCLUSIO VII.

Peregrini, si non peregrinentur in
 fraudem, possunt eligere quem-
 libet Confessarium publicè ex-
 positum. Similiter vagi, sed
 in loco, in quo sunt. Igno-
 rantia proprii Sacerdotis, non
 dat jus, eligendi alienum.

mus passim & sine scrupulo, etiam homi-
 nes timoratos, confiteri Parocho loci, in
 quo peregrinantur, & Parochum sine scrupulo
 eos absolvere, quam praxim condem-
 nare non audeo; cum proprii Sacerdotes eam
 fiant, & non contradicant; cum tamen fa-
 cile possent contradicere.

Quid ergo, inquis, si aliquis contradice-
 ret? Respondeo; tunc recurrendum foret ad
 declarationem Eugenii; vel tacitam licen-
 tiam Episcopi: nam & Pontifex, & Episco-
 pus possunt, etiam contradicente Parocho,
 dare suis subditis licentiam alteri confitendi.
 Et quid ni Episcopus censeretur dare, ad
 evitandum periculum animarum, ubi Paro-
 chus irrationabiliter contradiceret?

Porro rationabiliter contradicit, seu potius
 nunquam censetur consensisse, aut dedisse
 licentiam absolventi peregrinos, qui
 peregrinantur in fraudem, id est, ad hoc
 præcisè, ut habeant occasionem alteri, &
 non proprio Sacerdoti confitendi: quippe jam
 illa non est necessitas, sed mera voluntas, &
 ideo non esset valida Confessio. Unde Ec-
 clesia talem consuetudinem non habet.

Sed nunquid quæ peregrini, eadem est ratio
 vagi seu vagabundi? Disparitas inter va-
 gos & peregrinos est, quod hi retineant pro-
 prium suum Parochum, scilicet loci, in
 quo habent domicilium; unde & illi, & al-
 teri ex ejus commissione possunt confiteri
 ubicumque fuerint: vagi autem, cum nullibi
 domicilium aut quasi domicilium habeant,
 sortiuntur proprium Sacerdotem secundum
 loca, in quibus de facto morantur, quocirca
 soli Parocho illius loci, ubi existunt, vel al-
 teri ex ejus commissione possunt valide con-
 fiteri; non autem Parocho alterius Parochiæ,
 in qua v. g. præcedenti die fuerunt.

Est contra Navar. in cap. *Placuit* n. 79. 80.
 & 81, ubi sic ait: Secundo casui addo pri-
 mò; quod vagabundus est, qui nullibi cer-
 tum habet domicilium, ut habet Glossa me-
 morabilis in l. *Hares absens* §. *Proinde*. verfic.
At si quo. ff. de Iudiciis. Secundo addo, talem
 vagabundum non solum posse confiteri Pa-
 rocho, in cujus Parochiam pervenerit: sed
 etiam cuilibet alii Sacerdoti, quem elegerit,
 secundum Paludanum & Antoninum.

Quod eà ratione probatur; quia cap. hoc,
 & cap. *Omnis*, de Poenitent. & Remiss. cum
 similibus, de illo tantum disponunt, qui ali-
 cui Parocho subest. Quod clarè colligitur in
 hoc cap. (*Placuit* de Poenit. dist. 6.) ex illis
 verbis: *Cui præs se commisit*; & in cap. *Omnis*.
 ex illis verbis: *Proprio Sacerdoti*; & ex illis: *Alieno*
Sacerdoti; ergo quoad alios, qui nulli jure
 committuntur, antiqua jura & antiqua con-
 suetudo servanda est, ut scilicet confitean-
 tur cui volunt.

Confirmatur; quia quemadmodum pa-
 rochiani

176.
 Quid si Pa-
 rochas nobis
 let dare li-
 centiam
 peregrino?

Qui perem-
 ptatur in
 fraudem
 non potest
 alieno Sa-
 cerdoti con-
 fiteri.

177.
 Disparitas
 inter vagos
 & peregrinos.

Vagus tolli
 Parocho il-
 lius loci, in
 quo existit,
 potest con-
 fiteri.

Oppositum
 docet Navar-
 ruz.

Quis sit va-
 gabundus.

178.
 Probat
 sententia
 Navarri.

Confiteatur.

174.
 Probatur
 in Concl.
 173. v. 1.
 in oraculo
 174.

175.

175.
 Probatur
 in oraculo
 175.

175.
 Probatur
 in oraculo
 175.